CZĘŚĆ LIII — № 47. ROK 27 — (1856.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 22 Czerwca. / 4 Lipca.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 21 Czerwca. / 3 Lipca.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 14 Czerwca, Dowodzca 1 brygady 2 dywizyi Dragonów Jenerał-major baron *von Wrede*, zalicza się do jazdy linijowej; Wojenny Gubernator miasta Władimira i Władimirski Cywilny Gubernator Jenerał-porucznik *Annienkow 3*, zostaje uwolniony od służby stosownie do Ustawy; — 15 Czerwca, z powodu zejścia Głównodowodzącego korpusami Gwardyi i Grenadyerów, Jenerał-Adjutanta Jenerała jazdy Hrabi *Rüdigera*, pułk Huzarów jego imienia ma przybrać dawne swe nazwanie Klastyckiego pułku Huzarów; Mianowani: Pułkownik pułku Ułanów J. C. Wysokości W. X. Konstantyna Mikołajowicza baron *Schilling*, Dowodzcą pułku Huzarów J. C. Wysokości W. X. Mikołaja Mikołajowicza; Starszy Adjutant Sztabu korpusu piechoty Gwardyjskiej, Pułkownik Wołyńskiego pułku Gwardyi *Pacukiewicz*, Deżurnym Sztab-Oficerem tegoż Sztabu; wykreślony ze służby, Pułkownik pułku Ułanów J. C. Wysokości Xięcia Fryderyka Wirtembergskiego *Bertolino*, zostaje nanowo przyjęty do służby, do pułku Lejb-Ułanów J. C. Mości, w randze Korneta; — 18 Czerwca, Liczący się w Wydziale Wojskowych Zakładów Wychowania i w jeździe linijowej, Jenerał-major *Jurjew 2*, mianowany Dyrektorem Piotrowskiego-Połtawskiego korpusu Kadetów; wykreśla się ze spisów zmarły, Rotmistrz pułku Huzarów J. C. Wysokości Xięcia Mikołaja Maxymiljanowicza *Przecławski*.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 12 Czerwca, Urzędnik do poleceń szczególnych przy Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim i Kowieńskim Jenerał-Gubernatorze, Radzca Kollegialny *de Roberti*, za wysługę lat, podwyższony do rangi Radzcy Stanu; — Pomocnik Kuratora okręgu Naukowego Kijowskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Józefowicz*, otrzymuje, na własną prośbę, dymisyą z mundurem; — Mianowani: zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Iwanow*, Jeneralnym Konsulem w Smyrnie; Urzędnik do szczególnych poleceń VI klassy przy Kancellaryi Szczególnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Kamer-junker, Radzca Stanu *Chwostow*, Jeneralnym Konsulem w Marsylii i wszystkich francuzkich portach morza Srodziemnego; Zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Radzca Kollegialny *Küster*, Jeneralnym Konsulem w Paryżu, a Assesor Kollegialny *Pinabel*, Pełniącym obowiązki Jeneralnego Konsula w Genui.

— Przez Dyplomata Cesarskie: z dnia 26 Maja i 11 Czerwca, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 2 klassy z mieczami nad orderem, Jenerał-porucznik, Zarządzający Xięztwem Łowickiém i Głównozawiadujący Pałacami Królewskiemi w Warszawie *Abramowicz*; — Św. Anny 1 klassy z koroną, Zostający w rozrządzeniu Orenburskiego i Samarskiego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-major Inżenjerów *Bjorno*; — Św. Stanisława 1 klassy, Drugi Komendant Rewla, liczący się w linijowej piechocie Jenerał-major *Tunzelmann*; — Św. Stanisława 2 klassy z gwiazdą, Fligel-adjutant Króla Jmci Pruskiego, Pułkownik hrabia *von Munster-Manteuffel*.

— N. Cesarz Jmć oświadcza Monarsze zadowolenie Podolskiej Izbie Dóbr Państwa, za skuteczne wybranie w roku 1855 podatków od włościan Skarbowych.

— N. Cesarz Jmć, zwracając wzgląd na to, iż wielu oficerom, zwłaszcza tym, którzy nie brali urlopów w ciągu całej ostatniej wojny, może wypaść konieczna potrzeba wzięcia urlopu dla interessów familijnych lub innych domowych potrzeb, Najłaskawiej raczył upoważnić Naczelników wojsk: zaczynając od Kwietnia bieżącego roku uwalniać podkomendnych im oficerów z powodu interessów domowych, na takie termina, na jakie Dowodzcy mają prawo udzielania takowych, bez wymagania od oficerów składania świadectw, przepisanych w 1113 artykule Tomu V Układu Ustaw Wojskowych; ale obok tego N. Panu podobało się rozkazać,

iżby podobne urlopy udzielane były nietylko z należytą oględnością, ale i z przewidzeniem, iżby, po daniu takowych, pozostawała w wojskach koniecznie potrzebna liczba rang, tak dla pełnienia służby w ogóle, jak i dla niezwłocznego przyprowadzenia do skutku zamierzonego przeformowania wojsk, i ażeby pomienione wyłączenie od prawideł, we względzie uwalniania oficerów na urlopy dla interessów domowych w terminach prawem nieprzewidzianych, dopuszczone było tylko na rok bieżący; na przyszłość zaś, postanowione co do tego przedmiotu prawidła, powinny być zachowane w całej ścisłości.

— N. Cesarz Jmć, na Zdanie Komitetu PP. Ministrów, w uzupełnieniu Najwyżej zatwierdzonej 2 Kwietnia 1853 roku (*) Ustawy o synach Ober-oficerów wojskowych i w ogóle takich Urzędników, którzy drogą służby nabyli sobie szlachectwo osobiste, ale niedosłużyli się szlachectwa dziedzicznego, (5 Uwaga do artykułu 184 Układu Praw o Stanach, Tom XI, w XVII Dalszym Ciągu), w dniu 22 Maja bieżącego roku raczył postanowić co następuje: 1.) Z liczby synów pomienionych osób, tacy, którzy, ukończywszy kurs nauk w zakładach naukowych, lub odebrawszy domowe ukształcenie, po dojściu lat ośmnastu skończonych, zamiast wejść dobrowolnie do służby na zasadzie praw, pochodzeniu ich właściwych, obiorą sobie jakiekolwiek pożyteczne, prawem dozwolone zajęcie w prywatnym cywilnym zawodzie — mają być uwolnieni od obowiązku wchodzenia do służby wojskowej i przestają być uważani za ulegających przepisom przytoczonej Ustawy, pod tym wszakże warunkiem, iżby każdy z nich złożył miejscowej Władzy należyty dowod, iż rzeczywiście pełni takie to prywatne obowiązki. — 2.) Jeżeliby który z takich młodych ludzi, w ciągu jednego roku, nie obrał sobie żadnego z podobnych prywatnych zatrudnień lub, pod pozorem takowych, pozostawał w próżnowaniu, każdy taki ma być niezwłocznie zwracany do służby według ścisłego brzmienia Ustawy 2 Kwietnia 1853 roku; i 3.) Pilność nad niewyłamywaniem się od służby osób pomienionych i w ogóle nad ich sposobem życia i sprawowania się, wkłada się na obowiązek i odpowiedzialność najbliższej miejscowej Władzy, pod ścisłym nadzorem Naczelników gubernij lub Jenerał-Gubernatorów.

O takowej Monarszej woli P. Minister Spraw Wewnętrznych doniosł Rządzącemu Senatowi 27 Maja 1856 roku.

(Ukaz Senatu 1 Depart. 7 Czerwca 1856.)

— Komitet Cesarskiego Petersburskiego Klubu Yachtowego podaje do wiadomości powszechnej, że za zezwoleniem N. Pana, wyścigi statków tego Klubu o nagrodę Towarzystwa, odbędą się w przyszłą Niedzielę, 24 bież. Czerwca. Yachty wyjdą jednoczasowie z wielkiego portu Kronstadtskiego, obejdą ze strony północnej wyspę Nerva i wrócą do tegoż portu.

Pierwszy sygnał, w dniu naznaczonym, dany będzie wystrzałem z działa, o samej 10 godzinie zrana, a wyścigi zaczną się o samej 11-ej.

(*) Patrz owczesny Tygodnik.

— 19 Czerwca, w liczbie innych, przybył do Petersburga ze Stettinu, na pocztowym statku parowym *Orzeł Pruski*, P. Jenerał-Adjutant hrabia *Orłow*.

— 15 Czerwca umarł w Petersburgu, Professor Cesarskiej Akademii Kunsztow *Zawjałow*.

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 17 Czerwca pozostało chorych 177 — w ciągu doby zachorow. 20 — wyzdr. 21 — umarło 10 — po 18 Czerwca pozostało chorych 166.

W ciągu doby zachor. 26 — wyzdr. 9 — umarło 17 — po 19 Czerwca pozostało chorych 166.

W ciągu doby zachor. 17 — wyzdr. 8 — umarło 6 — po 20 Czerwca pozostało chorych 169.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

KONSTANTYNOPOL, *13 Czerwca.* Lazarety są powiększej części zwinięte; pozostaje ich tylko ośm, z 2,000 chorych. — Liczba znajdujących się tu wojsk francuzkich dochodzi do 13,000; z nich 10,000 są w obozie Maslak.

— Według brzmienia Konwencyi, zawartej 16 Czerwca 1849 roku w Balta-Liman, między Rossyą i Portą, upływa w tej chwili termin władztwa Hospodarów Mołdawskiego i Wołoskiego. Ale zamiast mianowania na ich miejsce Kaimakanów (Namiestników), jak była o tém mowa na Paryskim Kongressie, Sułtan, (któremu Sprzymierzeńcy pozostawili zupełną swobodę działania do czasu ostatecznego zreorganizowania Xięztw), zachował tymczasowo Hospodarów na ich posadach w tej myśli, iż to będzie najlepszą rękojmią porządku i spokoju, koniecznie potrzebnych dla dokonania przez Kommisyą Europejską powierzonego jej dzieła.

— Marszałek Pelissier naznaczył 5 Lipca jako termin, po który ma się dokonać opuszczenie Turcyi przez armije sprzymierzone. Po tym dniu, (mówi *la Presse d'Orient*), ustaje zbrojne orędownictwo Sprzymierzonych nad Państwem Ottomańskiém.

— Upłyniony tydzień oznaczony był licznemi bezprawiami. Europejczycy tęsknią po francuzkiej Policyi. Poselstwo Greckie dzielnie popiera sprawę o majtku greckim, któremu oficer tuniski jednem cięciem jatagana odrąbał głowę. Poseł domaga się stracenia winnego oficera i surowego ukarania wszystkich władz zbyt pobłażliwych.

— Odebrano w Marsylii, przez statek *Thabor*, wiadomości ze Stambułu z dnia 16 Czerwca:

Jenerałowie Salles, Mac-Mahon, Dalesmes, Bazaine, przybyli dziś do Marsylii.

Krym jest prawie całkiem opróżniony od wojsk sprzymierzonych.

Okręt *la Bretagne* czeka na Marszałka Pelissier dla odwiezienia go do Francyi.

Donoszą że armija francuzka w Algeryi odniosła częściowe zwycięztwo nad Kabylami. *(P. P.)*

— Twierdzono za pewną w Konstantynopolu, że Reszid-

pasza zamierza udać się do Egyptu, dla zabawienia przez czas niejaki u swego przyjaciela Vice-króla Saida-paszy, który go zaprosił do siebie. Reszid-pasza miał wyjechać w tych dniach z Kyamil-paszą i swą małżonką, która jest z domu xiężniczką Egyptską. Nawiedziny te mogą też mieć cel polityczny.

— Korrespondencya ze Stambułu do gazety *Indépendance Belge*, z dnia 12 Czerwca, uznając niebezpieczeństwa, na jakie tu i owdzie porządek i spokój publiczny mogą być narażone wśród tego przewrotu, który się obecnie w Turcyi dokonywa, nie wypierając ogromnych trudności, jakie Porta ma do przebycia w zastosowaniu reform Hatti-humajunu, trudności prawie pierwszego rzędu,—prostuje wszakże i w części modyfikuje wieści rozsiane po Konstantynopolu o morderstwach i gwałtach, których się muzułmanie dopuścili. Zabicie majtka greckiego przez oficera armii tunetańskiej, jest na nieszczęście faktem sprawdzonym, ale morderstwo w Tenedos okazuje się wątpliwém. Jeden chłopiec, a nie dwaj, pchnięty był nożem, ale nie zabity, tylko raniony. Jest to syn Konsula Austryackiego, który jest razem Vice-konsulem Francuzkim; ztąd pogłoska o dwóch zabitych jakoby chłopcach. Inne jeszcze fakta, których tu nie powtarzamy, pozbawione są wszelkiej zasady. *(J. de S.-P.)*

NIEMCY.

AUSTRYA. *Gazeta Wiedeńska*, z powodu dziesiątej rocznicy wstąpienia na tron Piusa IX, zawiera artykuł, którego główne miejsca powtórzyć tu chcemy. Jest to niejako zobowiązanie, które Rząd Austryacki przyjmuje na siebie: «sumiennie utrzymywać i dzielnie bronić wielkiego faktu powrócenia Papieżom posiadłości Stolicy Apostolskiej we Włoszech, dokonanego aktem ostatecznym (Acte final) z dnia 9 Czerwca roku 1815. W okolicznościach obecnych niniejsze oświadczenie Gazety urzędowej, godne jest szczególnej uwagi.

«Oto jest artykuł *Gazety Wiedeńskiej:*

«Ku końcowi wieku ośmnastego Państwo Papiezkie nabrało już było oddawna posady stałej i niezachwianej. Stało się było niezależnem równie jak i inne Państwa Włoskie, a czego mu niedostawało w siłach materyalnych, było zastępowane przez wielkość jego wzniosłego znaczenia, jako ziemskiej podstawy rozległego Państwa duchownego. Kongress Wiedeński uznał bez wahania się ten fakt historyczny. Podczas kiedy różnorodne względy nadawały inne kształty mappie Europy, Akt ostateczny 9 Czerwca 1815 roku ograniczył się jedynie wyrażeniem wielkiego faktu przywrócenia i powrocenia posiadłości Stolicy Apostolskiej we Włoszech. Ten też fakt historyczny, Papieże mają za posłannictwo zachowywać w jego nietykalnej całkowitości, jako świętą spuściznę. Do utrzymywania sumiennie, do bronienia dzielnie tegoż faktu, powołany jest cały świat katolicki.

«Ojciec święty usadowiony jest jako strażnik czystości dogmatycznej, jako wzór pobożności i bojaźni Bożej, na przeciw błędnym nauczaniom, krnąbrności, żądzy uciech, rozwiniętych w epoce, która częstokroć nad wszelką miarę wylewa się na pochopy materyalne. Kościoł Katolicki, który pozostawia w swém istnieniu wszelką instytucyą doczesną, o ile ta nie podkopuje zasadniczych podstaw życia chrześciańskiego, nie wymaga też dla Państwa Papiezkiego nic więcej nad to, czego wymaga istnienie udzielne Kościoła, którego jest podstawą. Nie jest on sprzeczny ulepszeniom rozumnym, chce też materyalnym potrzebom słuszny udzielić wymiar. Ocenienie tych warunków i stosunków należy, przedewszystkiem, do mądrej i łaskawej rozwagi Ojca świętego, i jeżeli jaka modyfikacya okaże się potrzebną w wewnętrznej organizacyi Państwa Papiezkiego, Ojciec święty przedsięwezmie ją bezwątpienia w chwili właściwej, pod natchnieniem tego wzniosłego ducha, którego zamiarom Opatrzność Boska, czuwająca nad Kościołem Katolickim, nie odmówi też wtedy błogosławieństwa swego, ku szczęśliwemu ich wykonaniu i płodnemu rozwiciu.» *(J. de S.-P.)*

Wiedeń, 21 Czerwca. Xiążę Gorczakow zabawi tu do pierwszych dni Lipca.

Wiedeń, 23 Czerwca. (Przez telegraf.) Wyjechał dziś ztąd Wielki Wezyr Aali-pasza.—W przyszłą Srodę spodziewany tu jest Król Othon Grecki.

— Gazeta Pragska donosi, że burze gradowe sprawiły okropne spustoszenia w Czechach. Szkody szacowane są na summę 3 miljonów złotych reńskich. Cesarz posłał swego Jenerał-adjutanta barona Kellner dla sprawdzenia rozciągłości klęski i dania poszkodowanym rolnikom pomocy.

— We Włoszech Austryackich mają w tej chwili miejsce wielkie poruszenia wojsk. Hrabi Radeckiemu przybywają żądane posiłki i armija jego będzie uzupełniona do cyfry 120,000 ludzi. Po wszystkich fortecach uczyniony był ścisły przegląd i wszędzie stare zapasy zostały zastąpione nowemi. Rząd Austryacki zamierzał ufortyfikować Medyolan, i posyłani byli w tym celu oficerowie inżenjerów, ale ci donieśli, że nawet poniosłszy wielkie wydatki nie można będzie dopiąć żądanego celu. W skutek tego projekt został zaniechany.

— 21 Czerwca hrabia Buol dawał na cześć xięcia Gorczakowa i P. de Bourqueney, z powodu mianowania tego ostatniego Posłem Zwyczajnym, świetny wieczor, na którym znajdowała się cała wyższa dyplomacya, w tej liczbie Wielki Wezyr Aali-pasza.

— *Zeit* pisze, że Austrya postanowiła wysłać do Frankfurtu delegowanych specyalnych, dla udziału w naradach które tam mają mieć miejsce w przedmiocie ogólnego prawodawstwa handlowego, mającego rozciągać się na wszystkie kraje Niemieckie. Ministrowie Sprawiedliwości, Spraw Zagranicznych i Handlu, zajęci są w tej chwili wyborem osób, którym to ważne uczestnictwo ma być powierzone. *(P. P.)*

— Piszą z Wiednia do Dziennika Frankfurtskiego (Nie-mieckiego), że narady dyplomatyczne, odbywające się od niejakiego już czasu w Rzymie, między Austryą, Neapolem, Rzymem i innemi średniego rzędu Państwami Włoskiemi, we względzie postawy, jaką przybrać należy w obec wymagań ze strony Sardynii, ukończyły się zawarciem traktatu,

zaręczającego *status quo* territorialne. Nadto Państwa te umówiły się między sobą, iżby z Austryą zawarte były nowe konwencye, w skutek których będą mogły zażądać opieki i pomocy tego Mocarstwa za każdym razem, ilekroć wypadki wskażą konieczność zbrojnego wdania się dla utrzymania prawej w tych krajach Władzy.

— Piszą z Triestu do *Gazety Niemieckiej:* «Odbieramy w tej chwili pewną wiadomość, że Cesarz, w końcu bieżącego Czerwca, zaszczyci Triest swoją bytnością i że zabawiwszy tu czas niejaki uda się potém do Lombardo-Wenecyi. Upatrują związek między tą podróżą i przyszłą koronacyą w Medyolanie, ogłoszeniem amnestyi powszechnej i otwarciem osobiście przez Cesarza połączonych kongregacyj (sejmików) prowincyj włoskich. Mówią też o wielkich manewrach, mających się odbyć w trojkącie między Medyolanem, Como i Varese, na których osobiście dowodzić będzie Cesarz, z pomocą hrabi Radeckiego i feldcechmistrza barona von Hess.

Triest, 22 Czerwca. Dziś przybył tu z Aten Król Jmć Othon Grecki. *(G. P.)*

PRUSSY. Nowa Gazeta Pruska z dnia 25 Czerwca donosi, że, według najpoźniejszego rozporządzenia, Xiążę Fryderyk-Wilhelm Pruski wyznaczony jest do znajdowania się na koronacyi Cesarza Jmci Rossyjskiego w Moskwie. Jego K. Wysokość wróci z Londynu do Berlina na 1 Lipca.

— 21 Czerwca umarł tu Poseł Austryacki przy Dworze Pruskim hrabia Jerzy Esterhazy de Galantha, mając lat 45 wieku. Interessa poselstwa są tymczasowo sprawowane przez Sekretarza, hrabię von Trautmansdorff.

KARLSRUHE, *21 Czerwca.* Jenerał-adjutant Rossyjski Hrabia Orłow przybył tu wczora wieczorem z Paryża; dziś udał się do Wildbad dla złożenia swych hołdów N. Cesarzowej Jmć Alexandrze Feodorownie.

OLDENBURG, *22 Czerwca.* Słychać że nasz Wielki Xiążę będzie reprezentowany w Moskwie, na Koronacyi Cesarza Jmci Wszech Rossyj, przez Jenerała hrabię von Rantzow. *(R. I.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *23 Czerwca.* Bill przyjęty w Izbie Gmin o zmianie roty przysięgi dla Członków Parlamentu w taki sposób, iżby izraelici mogli ją wykonać, a przeto i zasiadać w Parlamencie, został odrzucony przez Izbę Lordów 110 głosami przeciw 78.

Przedtém na dni cztery, 19 b. m. hrabia Derby wniosł na Izbę Lordów bill o zmianie roty przysięgi Parlamentowej, przez wyrzucenie słów, zawierających odrzeczenie się potomków Jakuba II.

20 b. m. w Izbie Gmin, P. Bowyer zwracał uwagę Izby na ucieczkę z Anglii włocha Foschini, który przed kilku tygodniami popełnił zamach na zabicie czterech swoich spółziomków. Ten Foschini (dodaje P. Bowyer), był do tyla pewny iż ujdzie przed poszukiwaniami Policyi, że po popełnieniu zamachu wrócił do swego mieszkania, najspokojniej tam przenocował, jadł nazajutrz śniadanie i przez nikogo nieturbowany odjechał drogą żelazną do Liverpool, gdzie zabrał się na statek odchodzący do Stanów Zjednoczonych. Z porównania z sobą wszystkich szczegołów tego wypadku P. Bowyer wnosi, że istnieje rodzaj stowarzyszenia tajnego między wszystkiemi bawiącemi w Londynie Włochami. Ci cudzoziemcy, jak słychać, zobowiązują się przysięgą dopomagać sobie nawzajem do wyjścia bezkarnie z najtrudniejszych położeń w jakie je mogą postawić popełnione lub usiłowane zbrodnie. P. Bowyer dzieli wychodzców włoskich na dwie klassy: *umiarkowanych*, którzy niecierpliwie wyglądają amnestyi dla wrócenia do kraju, i *czerwonych*, których jedynie anarchija może interessa poprawić. Mazzini jest przywodzcą tych ostatnich, i do nich też należał Foschini, cztery zaś jego ofiary były ze stronnictwa umiarkowanych. P. Bowyer jest przekonany, że zamach morderczy, usiłowany przez Foschini'ego, jest skutkiem spisku stronnictwa czerwonych przeciw stronnictwu umiarkowanych; zapytywał Ministra Spraw Wewnętrznych, czy nie odebrał od Policyi jakich szczególnych doniesień o jego ucieczce. Sir G. Grey odpowiedział, że śledztwo o zniknieniu Foschini'ego nie jest jeszcze ukończone, że natychmiast po popełnionej zbrodni, władza uczyniła co mogła dla jego zaaresztowania, a następnie Rząd porozumiał się o jego wydanie ze wszystkiemi krajami, z któremi istnieją traktaty o wzajemném wydawaniu przestępców. Sądzi jednak Minister, że Foschini urządził się w taki sposób, iż zdoła ujść zasłużonej kary.

— Na temże posiedzeniu, na wezwanie P. Gladstone, Lord Palmerston rzekł, że odpowiedź Gabinetu Angielskiego na notę Amerykańskiego, we względzie wysłania P. Crampton nie została jeszcze dana; że we wszelkim przypadku odpowiedź ta złożona będzie Izbie Gmin w przyszłym tygodniu.

— Towarzystwo Reformy Administracyjnej wybrało znowu swoim Prezesem P. Roebuck. Ten to członek Parlamentu, stronnictwa demokratycznego, wywołał ustanowienie Kommisyi śledczej o przywarach organizacyi armii Krymskiej i był Prezesem tej kommisyi, z której też urodziło się Towarzystwo Reformy Administracyjnej, P. Roebuck po swym nowym obiorze oświadczył, że pierwszym krokiem do reformy, powinno być ustanowienie nadzoru nad Członkami Parlamentu, iżby zajmowali się nie spekulacyami pieniężnemi, ale sprawami publicznemi. Rozdawnictwo posad Rządowych, powinnoby też być poddane pod kontrolę; kandydaci nie inaczej mogliby być mianowani, jak po złożeniu examinu przed Kommisyą, wyjętą z pod wszelkiego wpływu osób politycznych. *(J. de S.-P.)*

— Słychać, że teatr Covent-Garden ma być odbudowany na tém samém miejscu, na którém stał teatr tegoż nazwania, zniszczony pożarem.

— W Londynie utworzyło się Towarzystwo do tamowania postępów używania tabaki i tytuniu. Prezes ogłosił swój programmat, w którym powiada, że tytuń, we wszy-

stkich swych postaciach i użyciach, usposabia do egoizmu i zatwardziałości serca.

— W Izbie Gmin P. Fagan zażądał złożenia papierów, tyczących się wcielenia Królestwa Oude do posiadłości Anglo-Indyjskich. Lord Palmerston zgodził się na to żądanie.

— W przeszłą Sobotę, 21 Czerwca, zbierała sią Rada Tajna dla uchwalenia odpowiedzi Ministrowi Spraw Zagranicznych Ameryki P. Marcy, na jego depeszę do Posła P. Dallas, w przedmiocie wysłania P. Crampton i spraw Ameryki środkowej.

— Piszą w *Morning Advertiser*, że Parlament Angielski będzie zamknięty około 20 Lipca.

— Odebrano w Londynie, wiadomość, że statek parowy *Ocean Queen*, który chodził między New-York i Londynem, zginął w drodze ze wszystkiemi ludźmi i ładunkiem. Ze stu dziesięciu osób podróżnych i ekwipażu, ani jeden człowiek się nie uratował.

— Minister Wojny lord Panmure wydał rozkaz, iżby wszystkie pułki znajdujące się w kolonijach Północno-Amerykańskich, lub tam posyłane, były ukompletowane do cyfry 1,200 ludzi.

— J. K. Wysokość Xiążę Orkar Szwedzki wylądował w przeszłą Sobotę w Folkestone i udał się natychmiast do Londynu, gdzie z rozkazu Królowej przygotowane są dla niego pokoje w hotelu Claridge.

— Krwawe zatargi zaszły w obozie Aldershot między karabinjerami angielskiemi i 7 pułkiem strzelców niemieckich; ci ostatni dali zaczepkę i będą za to wysłani z Aldershot.

(P. P.)

Londyn, 24 Czerwca. W *Gazecie Londyńskiej* (urzędowej) piszą: «Dziś przyjęty był przez Królowę Jmć na posłuchaniu J. K. Wysokość Xiążę Oskar, drugi syn Króla Jmci Szwecyi i Norwegii; towarzyszył Xięciu baron Hochschild, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny tegoż Króla Jmci.»

— Taż gazeta ogłasza Dekret Królowej Jmci, za wielką pieczęcią Stanu, nadający Lordowską godność Barona połączonych Królestw Anglii i Irlandyi kontr-admirałowi sirowi Edmundowi Lyons, baronetowi, z tytułem Barona Lyons z Christchurch, w hrabstwie Southampton, dziedzicznie przechodzący na potomków prawych linii męzkiej.

Królowa raczyła też nadać tytuł Baroneta sir'owi Baldwin Wake Walker, kapitanowi i Nadintendentowi marynarki Królewskiej.

— Biskup Londyński wziął dymissyą, spowodowaną nadwątlonem zdrowiem. Donoszą że toż samo uczynił i Biskup Durham'ski.

— Czytamy w *Indépendance Belge:* «Jakeśmy przewidywali, Izba Lordów raz jeszcze odmówiła swej sankcyi życzeniom Rządu i Izby Gmin, dopuszczenia izraelitów do Parlamentu. Bill, sformulowany przez lorda Johna Russell, modyfikujący rotę przysięgi, został przez Lordów odrzucony większością 32 głosów. To postanowienie, tak przeciwne tolerancyi, wzbudzi żywe w publiczności nieukontentowanie. Ten wypadek głosowania pozostawia wolne pole billowi lorda Derby, modyfikującemu też rotę przysięgi, ale tylko w tém co się tyczy wygasłej już rodziny Stuartów, a pozostawując słowa, które stanowią niezłomną dla żydów przeszkodę. Bill ten będzie zapewna przyjęty i tym sposobem ideje liberalne pozbawione zostaną ubocznego środka, (modyfikacyi przedawniałej roty przysięgi), którego były użyły dla dopięcia swych celów. Niepozostanie im, jak dążyć do celu wprost i otwarcie, i najlepszym sposobem byłoby to, iżby wyborcy, zamiast co dotąd każdorocznie ponawiali obiór jednego izraelity z Londyńskiego City, przysłali do Izby Gmin ze trzydziestu żydów razem. Manifestacya w takim rozmiarze możeby kazała Izbie Lordów zamyślić się nad tém co ma uczynić i przełamałaby nakoniec jej upór.

— W Izbie Lordów lord Lyndhurst, znany prawnik, niegdyś Wielki Kanclerz Anglii, mówił za przyjęciem prawa uchwalonego przez Izbę Gmin o dopuszczeniu Izraelitów do Parlamentu.

— Piszą z Londynu do gazety *Nord:*

«Anglicy którzy jezdzili do Paryża dla widzenia uroczystości chrzestnych, powiększej części już tu wrócili. Opowiadają oni cuda o przepychu uroczystości, illuminacyj, strojów, o entuzyazmie ludu; dziwią się tylko jednemu, to jest nieobecności rodziny Cesarskiej.

«Jeżeli pospólstwo lubi widzieć te powozy, napełnione szambelanami, damami i kawalerami dworskiemi, to jeszcze żądniejszém jest oglądanie zbliska wszystkich osób rodziny Cesarskiej. Nie bez podziwienia więc widziano przybywających do Notre-Dame, jeszcze nieco przed przyjazdem Kardynała Legata, Ich Wysokości: Xięcia Ludwika Lucyana Bonaparte, Xięcia Lucyana Murata, Xięcia Józefa Bonaparte, Xięcia Joachima Murata, Xięcia Hamilton, Xiężnę Bacciochi, Xiężnę Lucyanowę Murat i Xiężnę Joachimowę Murat, tylko jako osoby, mające wstęp do Dworu. Zastanawiało to wszystkich, że żadna z tych osób nie figurowała w orszaku Cesarskim, podczas kiedy z ośmiu sześciokonnych powozów, w dwóch tylko siedziały Damy Dworu. Nie możemy sobie wytłumaczyć, jak, w okoliczności tak uroczystej, w tém święcie niemniej familijném jak i narodowem, kuzyni i kuzynki Cesarza nie mieli przynajmniej takich przywilejów, jakie miały Damy Pałacowe, i że Xiężna Marya Badeńska, Xiężna Hamilton, znalazła się rozłączoną ze swym małżonkiem, który zmuszony był udać się na obrzęd oddzielnie.»

— Na Giełdzie 24 i 25 Czerwca: Konsolidy $94\frac{5}{8}$ — Rossyjskie 5 procentowe 108 — $4\frac{1}{2}$ procentowe 98.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

Bal w Saint-Cloud 20 Czerwca był bardzo świetny lecz niezbyt liczny. Poraz pierwszy odkryto wielką galeryą, w której zastawiona była wieczerza. Widziano na balu Wielką Xiężnę Badeńską Stefaniją, Xięcia Oskara, rodzinę Xięcia Murata, której Głowa, poraz pierwszy miał na sobie order wielkiego krzyża Legii. Odbierał on ten order stopień po stopniu, od wyniesienia Ludwika Napoleona na tron, mimo to, iż miał wielką wstęgę już w kolebce, jako syn Króla

Neapolitańskiego. Xiężna Matylda, która bawi na wsi, nie była na balu.

Mer Algeru, na ostatnim obiedzie w Saint-Cloud z powodu Chrzcin Cesarzewicza, ośmielił się wyrazić Cesarzowi, jak bardzo mieszkańcy oddalonej tej kolonii pragnęliby ujrzeć w niej swego Monarchę. Cesarz odpowiedział, iż podziela toż życzenie, ale nie jest jeszcze pewnym, jak rychło pozwolą mu je uskutecznić ważne kwestye polityczne, w tej chwili go zajmujące.

Cesarz wyjedzie do wód Plombières przed 25 Czerwca. P. de Morny opuści nie prędzej Francyą jak 10 lub 15 Lipca.

P. Hector Berlioz został obrany wielką większością Członkiem Akademii Sztuk pięknych. Było za nim 19 głosów; P. Panseron miał 11, Felicyan David tylko 5.

— W korrespondencyi gazety *Indépendance Belge* czytamy co następuje: «Z poufnych porozumiewań się Gabinetu Angielskiego z Francuzkim, staje się coraz bardziej widoczném, że Anglija, ustępując nateraz wymaganiom Stanów Zjednoczonych, gotuje się wszakże do zadania Ameryce stanowczego ciosu. Nietylko wojska posyłają się do Kanady, ale prowadzi werbunek dla pomnożenia kadrów Legij cudzoziemskich, które, pomimo podpisania traktatu pokoju, nie zostały przecież rozpuszczone. Starano się wyrozumieć Rząd francuzki, jaką przybierze postawę w razie, jeżeli Rząd Angielski uzna za potrzebną uczynić demonstracyą przeciw Stanom. Cesarz miał otwarcie dać do poznania, że poprzestanie na obserwowaniu walki, przedsiębiorąc zarazem właściwe środki, dla ochrony interessów poddanych Francyi. Ta odpowiedź niemało zapewna przyczyni się do opoźnienia chwili, w której Anglija wywrzeć ma swą pomstę na Amerykę.»

— Rossini wyjechał nagle do wód Wildbad; wielki maestro podróżuje pocztą, nienawidzi bowiem kolei żelaznych. W Baden-Baden został spotkany przez wszystkie prawie osoby, używające tam kąpieli. Stu muzyków w wielkim kostiumie wyprawili mu serenadę; kobiety były w strojach galowych. Żaden panujący nie był wspanialej przyjęty, jak ten król harmonii.

Paryż, 23 Czerwca. Wczora wniesiony został na Izbę Prawodawczą projekt prawa o wyznaczenie każdej z córek Ludwika Filippa, lub ich spadkobiercom, po 200,000 franków rocznego dochodu. Wniosek ten opiera się na zasadzie, że w massie dóbr Rodziny Orleańskiej, które Dekretem z dnia 22 Stycznia 1854 obrócone zostały w dobra narodowe, 12 miljonów franków były przeznaczone na posag dla trzech Xiężniczek, córek Ludwika Filippa; 600,000 franków, mające się teraz wyznaczyć rocznie, są procentem od tego kapitału. Słychać że Xiążęta Domu Orleańskiego zanieśli protestacyą przeciw zasadom i pobudkom tego projektu prawa.

Paryż, 24 Czerwca. Monitor zawiera dwa Dekreta Cesarskie, jeden z ogłoszeniem Deklaracyi 19 Maja, ustanawiającej uprzywilejowaną liniją telegraficzną, do przesyłania depeszy elektrycznych Stanu pomiędzy Francyą i połączonemi Królestwy Szwecyi i Norwegii; drugi podaje do wiadomości powszechnej konwencyą literacką, z zawarowaniem praw autorskich, między Francyą i Saxoniją.

— Podług korrespondencyi gazet Belgijskich, podróż Cesarza do Plombières, odłożona do 28 Czerwca, połączona jest z ważnym wypadkiem politycznym. Mianowicie, że Napoleon III ma zwiedzić w Szwajcaryi zamek Arenenberg, w którym się urodził, a ztamtąd uda się do jednego z miast pogranicznych, gdzie się zjedzie z Cesarzem Austryackim. Korrespondencya dodaje do tej pogłoski uwagę, że dotąd Dwór Francuzki wiele czyni, dla zawiązania jak największej uprzejmości z Dworem Austryackim, że nawet temu ostatniemu uczyniono niemałe ustępstwa, tak w kwestyi Włoskiej, jak i w rzeczy Xięztw nad-Dunajskich, i że w tém wszystkiém Cesarz Napoleon ma jakiś cel głęboki, który dotąd jeszcze nie daje się dość jasno obrysować. *(J. de S.-P.)*

— Rozkazem dziennym Ministra Wojny ogłoszono, że każdy z żołnierzy zostający dziś pod bronią, może uwolnić się od dalszej służby wojskowej zapłaciwszy za każdy pozostający rok po 350 franków.

— Z powodu jednego processu, gdzie rzecz szła o tytuł honorowy, Sąd Kassacyjny postanowił, że w niemożności udowodnienia wszystkich tytułów tak starej, jako i nowej szlachty, tytuły takowe nie mają być wcale wymieniane w aktach sądowych.

— W tej chwili wszystkie mury głównych ulic Paryża oblepione są afiszami rozmaitych kompanij żeglugi parowej, ofiarujące za dość umiarkowane ceny podróże *spacerowe*, do Petersburga, Londynu, Konstantynopolu, Neapola, Wiednia, Berlina, Rzymu, Madrytu, New-York i Kalkutty, jak gdyby chodziło o poobiednią za miasto majówkę.

— Projekt prawa wniesiony przez Rząd na Izbę Prawodawczą, znoszący prawie cały systemat dotychczasowy co do towarów zakazanych zupełnie, i tylko ustanawiający wysokie cło na pewne towary, wzbudza w świecie przemysłowym wielkie poruszenie umysłów. Zewsząd przybywają prośby za i przeciw projektowi. Najdzielniej protestują fabrykanci wyrobów bawełnianych z Rouen.

— Piszą z Paryża do Nowej Gazety Pruskiej, że dziś więcej niż kiedy jest mowa o koronacyi Cesarza, która ma się odbyć niebawem i przejść we wspaniałości wszystko, co dotąd, w jakiejkolwiek epoce, widziały mury Paryża.

— Według korrespondencyj do Gazet Belgijskich, najskromniejsze oszacowania podają szkody zrządzone we Francyi ostatniemi powodziami, na summę 300 miljonów franków. Strata zbiorów samych tylko płodów ziemi wynosi do 50 miljonów, z których 30 miljonów przypada na plantacye morwowe. Ta okoliczność będzie przyczyną wielkiego podrożenia jedwabiów w tym roku. *(P. P.)*

— Hrabia Walewski w tych dniach wyjeżdża do wód Hombourg'skich. Ta podróż, prosto przedsięwzięta dla poratowania zdrowia, dała powod do różnych domysłów, które jej błędnie przypisywały charakter polityczny.

— Xiążę Regent Badeński, jest przyjmowany na tutejszym Dworze z wielką serdecznością. Zabawy i widowiska

umyślnie dla niego są wyprawiane w St. Cloud. Obdarzony piękną fizyognomiją, kształtną postacią, i ujęciem pełném szlachetnej uprzejmości, zjednał sobie wszystkie serca. Xiążę zabawi jeszcze w Paryżu dni dziesięć.

— Jego Najjaśniejsza Wysokość (Altesse Sérénissime) Xiążę Panujący Monaco, Florestan I, umarł w Paryżu, po krótkiej chorobie; przyjechał był niedawno dla odwiedzenia swojej synowej, Xiężny de Valentinois, złożonej ciężką słabością. Xiążę miał lat 71 wieku. Tron Xiążęcy odziedzicza po nim syn, Karol III.

— Prócz projektu prawa o uposażeniu Xiężen Domu Orléańskiego, Rząd wniosł na Izbę Prawodawczą nieco przerobiony projekt o pensyach zasłużonym wyższym urzędnikom, dygnitarzom, ich wdowom i sierotom, których rozdawnictwo ma wyłącznie należeć do Panującego. Podług projektu, cyfra tych pensyi dla jednej osoby niema przechodzić 20,000, a wszystkie razem wzięte, 500,000 franków rocznie. Słychać że pierwsze, co otrzymają pensye, będą wdowy, Ministra Marynarki admirała Ducos i Ministra Skarbu P. Bineau. Nadto wniesiony jest projekt o konsensach na drogi żelazne Pyrenejskie. Ważność tych projektów dała powod do wnioskowania, że sessya Izby Prawodawczej przeciągnie się przez cały Lipiec. *(J. de S.-P.)*

— Gazety opisują rozmaite przerażające epizody ostatnich powodzi; jednym z najgodniejszych uwagi jest następujący: Rzeka Lot, w Departamencie Lozère, sprawiła okropne spustoszenia swym rozlewem, którego przyczyną był rzadki fenomen. We wsi Bargeac słyszany był 29 Maja, głuchy, przeciągły trzask od strony góry, znajdującej się na północnej stronie tej wsi, a na której stała inna mniejsza wieś, Saint-Naré. Mieszkańcy tej ostatniej, przestraszeni hukiem, opuścili swe mieszkania wraz ze swemi trzodami, i wprędce potém góra zachwiała się i runęła w dolinę, zawaliwszy koryto rzeki Lot, która wtedy rozlała się po całej okolicy. W jedném mgnieniu utworzyła się ogromna tama, od 100 metrów wysokości, 500 metrów długości i 48 hektarów kwadratowej powierzchni. Ten straszny fenomen, który zrządził szkody do 700,000 franków, objaśnia się geologicznym składem góry, z warst gliny i wapna. Deszcze, trwające bez przerwy przez dwa miesiące, przesączyły się przez warsty wapienne i rozmyły warsty gliniane. W tej chwili góra podzieliła się na cztery ustępy, ułożone na podobieństwo piątr, jeden nad drugim.

— Słychać że hrabia de Montalembert wyda wprędce broszurę o obecnym stanie Włoch i sądzą, że jest napisana na wezwanie Papieża, który kazał udzielić znakomitemu publicyście nader ważne i szacowne dokumenta, mające służyć za zasadę tego pisma.

— Piszą z Boulogne, 21 Czerwca: «Anglik, P. Kent Packron, oddawna już tu zamieszkały, wystawił własnym kosztem pomnik Napoleonowi I. Odkrycie miało miejsce w przeszłą Niedzielę; na tém samém miejscu, gdzie stał szałasz Cesarza wśród Bulońskiego obozu. Nie było przytém żadnego urzędowego obrzędu, ale zebrało się mnóstwo ciekawych. Pomnik składa się z posągu sławnego Cesarza na podstawie, wyobrażającej skałę granitową z piedestalem. Posąg ma wysokości 2½, a cały pomnik 7½ metrów. Otoczony jest kratą żelazną i darnią. Na piedestale napis: «Napoleonowi I. Ten posąg wzniesiony na tém samém miejscu, gdzie w roku 1804 stał szałasz Cesarski w obozie Bulońskim. Pomnik odkryty 14 Czerwca 1856 roku.»

Paryż, 25 Czerwca. Monitor urzędowy donosi, że Jenerałowie de Salles, Mac-Mahon, Biskup Marsylski i Deputowany Barral, mianowani zostali Senatorami.

— Taż gazeta ogłasza raport Wielkorządzcy Algeryi o wypadku świdrowania studni artezyańskiej, przedsiębranego w Tamerna, w Saharze. Dobrano się nakoniec do wody, która wytryska w takiej obfitości, iż daje na minutę 3605 litrów (przeszło 900 garncy lit.) Woda ta jest wybornego gatunku. Ten wypadek rokuje najpomyślniejszą przyszłość dla kraju i zabezpiecza osiadłość całych ludności.

— Na Giełdzie 25 Czerwca: 4½ procentowe 92 franki— 3 procentowe 70 franków 75 centimów. *(P. P.)*

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Jenerał Broglia wyjechał 21 Czerwca z Turyna do Petersburga w towarzystwie swego syna i P. Corso, urzędnika dyplomatycznego. Poseł udaje się do Rossyi na Paryż, Bruxellę i Berlin.

— Senator Paleocapa, Minister Prac Publicznych, wyjeżdża w tych dniach do Paryża, w interessach, tyczących się przesmyku Panama. Nieobecność jego nie długo się przeciągnie.

RZYM. 10 Czerwca odbył się Konsystorz Tajny, na którym Ojciec święty ogłosił oddawna oczekiwane mianowania kilku Kardynałów.

— Portugalija miała dotąd tylko Sprawującego interessa w Rzymie; tym jest P. Husson da Camara. Hrabia de Vasconcellos przybył teraz z tytułem Posła zwyczajnego, (Ambassadeur), a Nuncyusz Papiezki w Lizbonie, Monsignor Pietro, na ostatnim Konsystorzu Tajnym wyniesiony został na godność Kardynała. Jest to nagroda za skuteczne złatwienie przez niego zajścia Rzymsko-Portugalskiego.

Jeszcze Król Emmanuel, podczas kiedy Vasco de Gama, Albuquerque, Cabral, czynili zawojowania w obu Indyach, otrzymał był od Panującego w tej epoce Papieża prerogatywę mianowania Biskupów na Wschodzie, jako w Macao i Goa, w nagrodę usług, jakie oddał religii.

Od czasu przekształcenia Portugalii na Monarchiją Konstytucyjną, Stolica Apostolska chciała cofnąć ten przywilej. Wyniesienie Biskupa Macao, niezbyt zaletnych obyczajów i ukształcenia, na stolicę Arcybiskupią w Goa, podało zręczność ku temu. Arcybiskup Goa okazał opór, a Kortezy Portugalskie, gruntując się na dawnym przywileju, uchwalili na publiczném posiedzeniu w Sierpniu 1853 postanowienie, uznające, że Arcybiskup zasłużył się tym oporem Ojczyznie.

Ta to rozterka, od lat kilku pozbawiała Stolicę Apostol-

ską Ambassadora Portugalskiego; dziś, wnosić należy, że została całkiem załatwioną.

— Pomiędzy podarunkami, które Kardynał Patrizzi powiozł Rodzinie Cesarskiej Francuzkiej, jest jeden, szczególnej wartości. Jest to dość duży smaragd, złożony z dwóch części, doskonale do siebie przylutowanych, zawierających w środku źdźbło słomy, ze żłobu Bethleemskiego. Xiążę Cesarzewicz będzie nosił na szyi tę drogocenną relikwiję, do której przywiązane są szczególne błogosławieństwa Piusa IX.

Co do Róży złotej, ta się składa z kilku gałązek z liśćmi i pączkami; wszystko delikatnie dziane drogiemi kamieniami. Jest to dzieło braci Borgognono, jubilerów Papiezkich.

W jednym z ważnych interessów Kościoła, Pius IX ostatnimi czasy poszedł za przykładem Benedykta XIV. Ten Papież, przed wiekiem powziął był myśl przejrzenia i poprawienia Brewiarza Rzymskiego. Ostatnimi czasy Pius IX rozkazał wszystkie akta tej sprawy złożyć w bibliotece Watykańskiej i pozostawić Brewiarz takim, jakim jest dzisiaj.

— Donoszą z Neapolu, że Xiążę Lucchesi Palli, małżonek Xiężny de Berry, a przeto szwagier Króla Jmci, mianowany został Hrabią de la Grazia. *(J. de S.-P.)*

BELGIJA.

Piszą ze Spa, 20 Czerwca: «Jedna z najświetniejszych uroczystości odbyła się wczora w naszém mieście. Było to odkrycie posągu Piotra Wielkiego, który ofiarował miastu P. Anatoli Demidow, na pamiątkę pobytu sławnego Cara w roku 1717, i poprawienia tam jego zdrowia wodami źródeł Pouhon i Géronstére.

— Odjazd Króla Jmci do Ostendy i Anglii naznaczony jest jak słychać, na 28 Czerwca. Hrabia Flandryi i Xiężniczka Karolina towarzyszyć będą J. K. Mości. *(R. I.)*

NIDERLANDY.

Nowy Gabinet Hollenderski ostatecznie został złożony, jak twierdzą korrespondencye z Hagi. PP. van Reenen, Minister Spraw Wewnętrznych i Donker-Curtius, Minister Sprawiedliwości podają się do dymissyi i będą zastąpieni, pierwszy przez P. Simons, Dyrektora Królewskiej Akademii inżenjerów Cywilnych w Delft, drugi przez P. van der Brugghen, byłego Członka Drugiej Izby Parlamentowej, Prezesa Trybunału okręgu Nincegue.

«Wejście tych dwóch mężów politycznych do Gabinetu, nadaje temu ostatniemu barwę ultra protestantską bardzo wybitną, skutkiem czego P. Meutsaers, Minister wyznania katolickiego, też zabiera się do dymissyi. Mówią nawet, że P. Gevers van Endegest, mający nastąpić po P. van Hall, jako Minister Spraw Zagranicznych, może cofnąć dane słowo przyjęcia tego portfelu.

Gazeta *Handelsblad* wychodząca w Amsterdamie, potwierdzając powyższe wiadomości, dodaje. «I tak, jest więc prawda, że element reakcyi i anti-rewolucyi, przeważył i że liberaliści musieli z miejsc swych ustąpić.»

— Donoszą z Hagi, że 22 Czerwca przybyła tu w powrócie z Petersburga, Królowa Jmć Wdowa Niderlandska Anna Pawłowna. Xiążę Fryderyk wrócił też z Berlina. Arcyxiążę Albert spodziewany jest do kąpieli morskich Scheveningen; Xiążę Oskar Szwedzki zamierza też Dwór nasz odwiedzić. *(P. P.)*

HISZPANIJA.

MADRYT, *24 Czerwca.* (Tel.) Rozruchy, które były zaszły w Valladolid z powodu drożyzny zboża, zostały poskromione. *(P .P.)*

AMERYKA.

Dotąd tylko partya czystych Demokratów ukończyła swój sejmik przed-wyborowy i wyznaczyła kandydatów, których ma prowadzić na Prezydencyą i Vice-prezydencyą Stanów, ale zostaje jeszcze kilka partyj, z których każda wskaże też swoich *ambientów*. Frakcya przeciwników niewolnictwa, nazywająca się *Prostaczkami*, albo *Nic-niewiem*, (Know nothings), zbierze się w New-York na 12 Czerwca; na 17 do Filadelfii zwołani są przeciwnicy niewolnictwa właściwi, (abolicyoniści), nakoniec Whigowie zjadą się na 4 Lipca w Louisville, Stanie Kentucky. Po ukończeniu dopiero wszystkich tych sejmików będzie można wnioskować o większém lub mniejszém prawdopodobieństwie każdego z kandydatów do dostąpienia Prezydencyi. *(G. P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

KONSTANTYNOPOL, *16 Czerwca.* Jenerałowie dywizyj de Salles, Bazaine i Dalesme, przed odjazdem do Francyi, mieli zaszczyt być przyjętemi przez Sułtana z największą uprzejmością i łaską.—Zdołano nakoniec odszukać i pojmać oficera tunetańskiego, który zabił majtka greckiego. Rząd Turecki, czując potrzebę dania przykładu, zamierza ukarać go według całej surowości prawa.

WIEDEŃ, *26 Czerwca.* Wczora, o wpół do 11 wieczorem, przybył tu Król Jmć Othon Grecki i wysiadł w pałacu Arcyx. Alberta, gdzie był przyjęty ze wszystkiemi honorami.

LONDYN, *25 Czerwca.* Bill Lorda Derby, usuwający z roty przysięgi słowa tyczące się rodziny byłego Pretendenta do tronu Anglii, z zachowaniem słów, które wyłączają żydów z Parlamentu, był odczytany wczora po raz drugi na Izbie Lordów.—Sir Williams Karski mianowany został Komendantem Walwich.

— Na Giełdzie 26 Czerwca: Konsolidy 94⅝ — Rossyjskie 5 procentowe 108½ — 4½ procentowe 98½.

MADRYT, *24 Czerwca.* (Tel.) Stan zdrowia Królowej po zronieniu, jest zaspokajający. *(J. de S.-P.)*

DOPISEK.

Londyn, *27 Czerwca.* (Telegraf.) Starsza córka Królowej Angielskiej, (Królewna), Narzeczona Xięcia Fryderyka-Wilhelma Pruskiego, uległa przypadkowi, który mógł mieć najsmutniejsze skutki. Suknia się na niej opaliła i jedna ręka też jest opalona. Niemasz niebezpieczeństwa, wszakże Królewna nie wychodzi ze swych pokoi. — Dziś ogłoszone są odpowiedzi Gabinetu Angielskiego na depesze Rządu Stanów Zjednoczonych. *(P. P.)*

KURS WEXLOWY I PIENIĘŻNY.

S.-Petersburg, 19 Czerwca, 1856.

Za rubel srebrny:

Na Londyn.	na 3 m.	38⅛, ⅜ pens.
Amsterdam.	— — —	188¾, 189½ cens.
Hamburg.	— — —	34 $\frac{1}{16}$, $\frac{5}{16}$ szel.
Paryż.	— — —	401, 405½ cent.

Печатать позволяется С.-Петербургъ, 21 Іюня 1856 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.